

Părintele arhim. Ioan Ilarion Neagoe

Convorbiri duhovnicești

Vol. I

Editura Panaghia
Str. Sondei, nr. 2, Bl. A7, Sc. A, ap. 1,
Vatra-Dornei, jud. Suceava, cod. 725700
Tel. 0721049765

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
IOAN ILARION NEAGOE, Convorbiri duhovnicești /

Ioan Ilarion Neagoe.
Editura Panaghia, 2017, p. 300

ISBN general 978-606-8587-06-6
ISBN vol. I 978-973-88128-9-5
CIP 28

Părintele arhim. Ioan Ilarion Neagoie

Convorbiri duhovnicești

Vol. I

EDITURA PANAGHIA • 2017
Colecția „RUGUL APRINS”

CONFERINȚA A.S.C.O.R. – IAȘI

(Î): Preacuvioase Părinte Stareț Ioan, cunosc mai multe persoane care au rămas la mănăstire și apoi au revenit în lume. Mă întristează mult acest lucru. Cum pot fi ajutate aceste persoane? Spuneți-ne câteva cuvinte despre calea monahismului.

(R): Despre persoana care a intrat în monahism și apoi a plecat în lume, Sfinții Părinți spun că este o lepădare de Hristos, de făgăduințele făcute lui Hristos. Când vine cineva la mănăstire, vine cu gândul de a sluji lui Dumnezeu și, prin Dumnezeu, oamenilor. Astfel, prin despătimire, iluminare și îndumnezeire, să se facă vrednici de Împărăția Cerurilor, fericirii și bucuriei duhovnicești veșnice. Sfântul Vasile cel Mare spune că dacă cineva făgăduiește lui Dumnezeu trebuie neapărat să împlinească. Cel ce făgăduiește să meargă la mănăstire sau altceva să facă, trebuie cât mai degrabă să împlinească pentru că, dacă întârzie, păcătuiește. Și dacă întârzierea este un păcat cu atât mai mult, după ce ai făgăduit să slujești lui Dumnezeu și să te lepezi de lume, este un mare păcat și nu te mântuiești, ajungând la sfârșitul vieții în gheenă împreună cu dracii. Dacă un ostaș merge la război și părăsește câmpul de luptă și fuge acasă, este condamnat ca dezerter la închisoare sau cu moartea, indiferent cât de greu este războiul. Cu cât mai aspru va fi pedepsit cel care a făgăduit să slujească lui Dumnezeu și a primit mari daruri și binecuvântări dumnezeiești pentru aceasta.

Datoria celui care a părăsit mănăstirea este să ducă o viață curată, să se roage neîncetat, să participe cât mai des la sfintele slujbe de la mănăstiri, să se spovedească și să se împărtășească și să fugă de tot ceea ce este pământesc și

păcătos. Nu trebuie să se căsătorească pentru că în acest fel, având femeie și copii, îi va fi foarte greu să revină la mănăstire. Astfel, cu ajutorul lui Dumnezeu, își va veni în sine precum fiul risipitor și va putea reveni la mănăstire. Iar dacă se întoarce cu pocăință la mănăstire, Dumnezeu îl primește ca pe fiul risipitor.

Deci cel ce făgăduiește lui Dumnezeu trebuie neîntârziat să împlinească ceea ce a făgăduit. Dacă un om îi făgăduiește ceva altui om și nu ai împlinit, respectivul se supără pe tine și-ți devine și dușman. Cu atât mai mult Dumnezeu.

(Î): Spuneți-ne câteva cuvinte despre monahism.

(R): Monahismul este viață cu Dumnezeu și pentru Dumnezeu. Monahul își închină întreaga viață și slujire lui Dumnezeu și prin Dumnezeu – oamenilor.

Cel ce vine la mănăstire îndeplinește cuvintele Mântuitorului Iisus Hristos, Care spune: „*Nu este nimeni care și-a lăsat casă, sau frați, sau surori, sau mamă, sau tată, sau copii, sau țarine pentru Mine și pentru Evanghelie, și să nu ia însutit – acum, în vremea aceasta, de prigoniri – case și frați și surori și mame și copii și țarine, iar în veacul ce va să vină: viață veșnică*” (Marcu 10, 29-30). Și „*dacă vrea cineva să vină după Mine, să se lepede de sine, să-și ia crucea și să-Mi urmeze Mie*” (Matei 16,24).

Deci monahismul este calea pocăinței, a smereniei, a ascultării necondiționate, a rugăciunii neîncetate. Fiecare om, de la naștere, a primit de la Dumnezeu anumite daruri pentru a sluji lui Dumnezeu și aproapelui. Omenirea întreagă este Trupul mistic al lui Hristos. „*Și nu poate ochiul să zică mâinii: N-am trebuință de tine; sau, iarăși capul să zică picioarelor: N-am trebuință de voi*” (I Corinteni 12,21), „*Iar voi sunteți trupul lui Hristos și mădulare (fiecare) în parte*” (I Corinteni 12, 27). Este nevoie în societate de preot, de monah, de doctor, de profesor, de agricultor, de muncitor.

Fie că ai crucea căsătoriei, a celibatului, a monahismului, principalul scop al vieții acesteia este să ne mântuim.

Monahismul este viața pentru Dumnezeu și cu Dumnezeu în mănăstirea unde se roagă, și laudă pe Dumnezeu ziua și noaptea, învățând duhovnicește, slujind și spovedindu-se și împărtășindu-se cu Sfintele Taine.

Se vorbește adesea despre viața în Hristos. Dar nu există viață în Hristos fără Hristos prezent în Sfintele Taine prin spovedanie și Sfânta Împărtășanie.

În mănăstiri există tradiția să se împărtășescă des, săptămânal sau cel mult la două săptămâni cu post și spovedanie.

Creștinul trebuie să aibă principala grijă în această viață: mântuirea și să se roage pentru el, pentru familia lui și pentru toată lumea. Monahii sunt oameni săraci material dar bogați duhovnicește. Primul vot monahal este sărăcia de bună voie ca să poată monahul să se lepede de bogățiile și grijile acestei lumi și să se îngrijească de mântuire în ascultare și în curăție trupească și sufletească.

Pentru că, dacă ai bogății, nu te mai gândești la Dumnezeu, ci te gândești și ai griji pentru cele materiale: la bogăția pe care o ai, cum să înmulțești bogățiile, cum să le păzești etc. Dacă nu ai nimic, decât numai pe Dumnezeu, Îl iubești numai pe Dumnezeu, te rogi lui Dumnezeu și te îngrijești de mântuire. Monahul trebuie să aibă gândul permanent la Dumnezeu și să urce pe calea pocăinței mereu la Dumnezeu. Monahismul trebuie să transforme pe om. Din om pământesc să facă om ceresc – om duhovnicesc. Și fiecare poate ajunge la desăvârșire după râvna lui, după osteneala lui, după dragostea lui, după umilința lui, după lepădarea de sinele păcătos. Aici este porunca cea mare: „*Dacă vrea cineva să vină după Mine, să se lepede de sine, să-și ia crucea și să-Mi urmeze Mie*” (Matei 16,24). „*Să se lepede de sine*”: de toate poftele lui, de toate gândurile lui, de toate obiceiurile lui, de toate preocupările lui și să

facă totul după voia lui Dumnezeu cea sfântă, așa cum îl binecuvântează duhovnicul. Pe creștinul care merge la mănăstire îl aduce îngerul care îl aduce la pocăință și la credință, ca să slujească lui Dumnezeu. Cel ce vine la mănăstire se leapădă de tată, de mamă, de frați și orice în viața aceasta și se încredințează duhovnicului și starețului. Și după cum ascultă de duhovnic și de stareț, așa ascultă de Dumnezeu, de Mântuitorul lumii Iisus Hristos. Și după cum nu ascultă și nu se supune, așa nu ascultă și nu se supune de Însuși Dumnezeu. Pentru aceasta ascultarea este căpetenia vieții duhovnicești, pentru că duce la desăvârșire – îndumnezeire.

Monahii nu au rude pe pământ. Ei au părăsit toate ca să slujească Mântuitorului Iisus Hristos. Și ce este mai frumos și mai binecuvântat în această viață decât să slujești Cerului și nu pământului și păcatelor.

Noi, toți oamenii, suntem fii ai lui Dumnezeu după har, prin Sfântul Botez (Ioan 1,12). Dumnezeu ne-a creat pentru Sine, dar având libertatea voinței, Dumnezeu nu obligă pe nimeni. Numai cine vrea. Dumnezeu ne arată ce „este binele și răul, viața și moartea” (Înțelepciunea lui Iisus Sirah 37,21) și trebuie să alegem binele. Dar a alege binele în locul păcatelor este virtute creștină, străduința creștinului este ajutată de puterea Harului Dumnezeiesc.

De aceea Fericitul Augustin spune: „Ne-ai creat, Doamne, pentru Tine. Neliniștit este sufletul meu până mă voi odihni întru Tine”. Aici vom găsi odihna sufletească, pentru că „*împărăția lui Dumnezeu este înlăuntrul vostru*” (Luca 17,21). Astfel creștinul sau monahul ajunge om ceresc, care nu mai gândește nimic pământesc și păcătos.

Monahul are un rol foarte important pentru că se roagă pentru oameni și chiar pentru vrăjmași pentru iertarea lor și întoarcerea lor la Dumnezeu prin pocăință, credință și fapte bune.

Monahismul este armata de elită a Domnului Iisus Hristos, pentru mântuirea neamului omenesc.

(Î): Ce anume vrea Dumnezeu de la om?

(R): Iubirea. „Dumnezeu este iubire” (I Ioan 4,8). „Iubiților, să ne iubim unul pe altul, pentru că dragostea este de la Dumnezeu și oricine iubește este născut din Dumnezeu și cunoaște pe Dumnezeu” (I Ioan 4,7). Aceasta este stare de sfințenie prin care creștinul se unește cu Dumnezeu.

Creștinul se unește cu Dumnezeu prin împărtășire cu Harul Dumnezeiesc prezent în Sfintele Taine. Trup cu trup se amestecă, Sânge cu sânge și duh cu Duh. Și toate se unesc așa cum se unește fierul cu focul. Și totul devine foc. Când introduci fierul în foc, nu se mai deosebește fierul de foc, pentru că are aceeași culoare și aceeași fierbințeală. Și, la temperaturi mari, fierul se topește. Astfel se topește – unește creștinul în dragostea dumnezeiască.

(Î): Ce anume caută Dumnezeu la om?

(R): Mântuirea. Pentru ce S-a întrupat Dumnezeu? Ca să mântuiască lumea. Pentru aceasta creștinul trebuie să împlinească poruncile dumnezeiești, ca să împlinească voia lui Dumnezeu cea sfântă și astfel să se poată mântui. Ce caută Dumnezeu la noi? Mântuirea, ca să ajungem în Împărăția Cerurilor și să fim fericiți și în această viață și în viața cea veșnică. Însă Dumnezeu nu ne silește. Numai cine vrea să lupte pentru mântuire și fericirea sa. Domnul și Mântuitorul nostru Iisus Hristos ne poruncește: „Să vă iubiți unul pe altul. Precum Eu v-am iubit pe voi, așa și voi să vă iubiți unul pe altul. Întru aceasta vor cunoaște toți că sunteți ucenicii Mei, dacă veți avea dragoste unii față de alții” (Ioan 13,34-35).

Este cineva dintre voi care s-ar jertfi pentru Domnul Iisus Hristos sau pentru oameni așa cum S-a jertfit Domnul Iisus Hristos pentru noi? Batjocură, scuiări, biciuire

răstignire și moarte pe Cruce? Mântuitorul Iisus Hristos, Dumnezeu-Omul, a făcut aceasta din dragoste pentru noi.

Dar ne lepădăm de cele pământești și de cele păcătoase pentru a primi cele cerești? Nu! Iubim trupul, mâncarea, băutura, îmbrăcămintea casa, mașina, comoditatea, serviciul, soțul, copiii și toate celelalte.

(Î): Nu trebuie să ne iubim soțul, copiii, părinții?

(R): Mântuitorul nostru Iisus Hristos ne poruncește să nu iubim soțul, copiii, părinți mai mult decât pe Dumnezeu.

Dacă soțul ne spune să facem avorturi, să nu-l iubim pe el, ci pe Dumnezeu. Astfel născând copilul și văzându-l soțul, se poate pocăi și el și întoarce la Dumnezeu.

Dacă soțul vrea să facă păcate peste fire (sodomie și gomorie), să nu-l ascultăm, ci să-L ascultăm și să-L iubim pe Dumnezeu, ca să ne mântuim.

Dacă fiul nostru vrea să meargă să facă păcate, (să desfrâneze, păcate peste fire...) să nu îngăduim, ca să se mântuiască și el și noi.

(Î): Cum putem face aceste lucruri?

(R): Numai cu ajutorul Harului Dumnezeiesc prezent în Sfintele Taine. Astfel vom fi uniți cu Dumnezeu. Nădejdea noastră va fi în Dumnezeu și nu ne vor doborî nici necazurile, nici supărările și nici primejdiile.

Dumnezeu nu ne va părăsi niciodată. Și întotdeauna ne va da mai mult decât merităm din cele bune și mai puțin din câte merităm din cele rele pentru păcatele noastre.

Vedeți cât de departe suntem față de Dumnezeu? Pe cât este de departe cerul de pământ. Și, cu toate acestea, Dumnezeu făgăduiește să ne ierte și să ne primească la Sine, dacă ne pocăim pentru păcatele săvârșite.

(Î): Spuneți-ne câteva cuvinte despre slava deșartă? Unde își are rădăcina această patimă și dacă provine din alte patimi.

(R): Slava deșartă? Izvorăște din mândrie. Omul se socotește mai presus de alții și caută și mărire mai deosebită față de alții și socoate că merită această cinstire. Să primească mai multă cinste, mai multă cunoștință. Mă măresc pe mine însumi. Nu aștept ca Dumnezeu să mă slăvească. Mă consider că sunt cineva și nu mai este nimeni ca mine. Nimic nu putem face fără Dumnezeu. Nici gândul nostru nu-l putem stăpâni fără ajutorul lui Dumnezeu. Nici nu putem respira, nici mânca fără ajutorul lui Dumnezeu. Nici nu putem învăța fără luminarea minții de la Dumnezeu. Cu atât mai mult nu ne putem ruga și mântui fără ajutorul lui Dumnezeu. Nicio faptă bună nu putem face fără ajutorul lui Dumnezeu. Atunci cu ce să ne mândrim și să ne socotim mai presus ca alții? Ceilalți sunt mai buni ca noi întotdeauna. Mai smeriți, mai muncitori, mai blânzi, mai credincioși, mai rugători. „Cine se va înălța pe sine se va smeri, și cine se va smeri pe sine se va înălța” (Matei 23,12), ne spune Domnul nostru Iisus Hristos. Dumnezeu îl va înălța. Dacă își va goli inima de păcate va fi înălțat de Harul Dumnezeiesc.

(Î): Ce ne puteți spune despre gândurile obsesive care produc tulburare?

(R): Patima aduce tulburare în inimă. Omul nu are liniște, nu are pace până când nu își împlinește gândul păcătos. Să se îmbogățească sau să desfrâneze, sau să bea, sau să mănânce, sau să-și impună voința și puterea sau să ajungă la o demnitate mai mare (să ajungă președinte, parlamentar, primar, director...). Și se supără când vede pe vecinul său pe care-l socotea mai mic, mai netrebnic, mai puțin pregătit, că avansează înaintea lui. Astfel

își pierde pacea și liniștea și nu se mai poate ruga, nu mai poate mânca nici dormi.

(Î): De ce rămân mult mai ușor în durere decât în stări de bucurie? Ce pot să fac?

(R): Durerea naște plăcerea. Ca să ajungi la bine trebuie să suferi. Să muncești, să te jertfești, să priveghezi, să te rogi, să rabzi cu bărbăție, cu blândețe și dragoste, să ierți din inimă.

Ne spune Domnul Iisus Hristos: „*Prin răbdarea voastră veți dobândi sufletele voastre*” (Luca 21,19). Lumânarea, ca să lumineze, trebuie să se jertfească – să ardă.

Dar pentru că facem păcate, avem trup păcătos, care ne trage în jos și trebuie să suportăm consecința păcatelor. Adică durerea, necazul, boala, suferința, lipsa. Nu ești mulțumit pentru că muncești mult și primești puțin. Trebuie să fii mulțumit și să mulțumești lui Dumnezeu că pentru păcatele tale ai primit prea puține pedepse, supărări și dureri. Știe Dumnezeu prea bine cui dă, cât îi dă și cum îi dă. Și Dumnezeu caută nu atât plăcerea noastră și noi nu trebuie să-l cerem să ne fie bine și plăcut pe pământ, ci să ne dea tot ceea ce este de folos ca să putem să trăim și să ne mântuim. De aceea rugăciunea de mulțumire este rugăciunea de căpetenie care înalță sufletul la Dumnezeu și îl face bineplăcut și iubit de Dumnezeu. Iar celui nemulțumitor i se ia Darul Dumnezeiesc. Cel ce nu știe să fie recunoscător și să mulțumească pierde toate darurile. Dumnezeu ne-a creat ca să ne dea o Împărăție Cerească și veșnică. Și atunci de ce să cântim, de ce să nu fim mulțumiți pentru ceea ce Dumnezeu ne dă în viața aceasta trecătoare. Atât am putut, atât am făcut. Mulțumesc lui Dumnezeu pentru toate. Și când vom închide ochii să plecăm din această viață, iarăși să mulțumim lui Dumnezeu și să ajungem în viața și fericirea cea veșnică ca să lăudăm pe Dumnezeu împreună cu Sfinții și Îngerii sus în Ceruri.

(Î): Preacuvioase Părinte, îmi doresc foarte mult să împlinesc voia lui Dumnezeu în viața mea, dar nu reușesc să fac acest lucru. Ce sfat îmi dați?

(R): Depărtează-te de rău și fă binele. Să fugi de cele rele. De păcate și de îndemnurile spre păcate și de mediul păcătos și să faci bine. Dacă ai să faci bine, ai să ajungi bine și ai să ai foarte multă mulțumire sufletească și vei fi fericit. Ai să simți că zbori pe sus și nu mai mergi pe pământ.

(Î): Părinte, vă rog să ne spuneți cum să ne pregătim conștiincios pentru Taina Sfintei Spovedanii? Pentru că dacă nu există pocăință, măcar să fie conștientizarea păcatelor.

(R): Trebuie mai întâi să fie gândul pocăinței. Hotărârea de a lepăda desăvârșit păcatele și a te apropia de Dumnezeu. Deci cu acest gând creștinul împlinește poruncile lui Dumnezeu, merge la Dumnezeiasca Biserică, la Sfânta Liturghie, în Duminici și-n Sărbători, postește toate posturile, iartă pe vrăjmașii lui din inimă (Matei 18,35), se roagă neîncetat lui Dumnezeu, nu se răzbună¹, se spovedește și se împărtășește cu Sfintele Taine. Noi nu avem nimic bun ca să primim răsplată fericirea cea veșnică, ci numai păcate, pentru care vom fi pedepsiți în chinurile veșnice.

Dacă pentru puținele fapte bune pe care ne străduim să le facem, Dumnezeu ne răsplătește atât de mult, iată de ce trebuie să mulțumim și să fim bucuroși pentru durerile, necazurile și supărările care vin asupra noastră pentru păcatele noastre. Iar dacă știm că nimic nu putem face fără Dumnezeu, iar dacă facem o faptă bună nu este meritul nostru, este darul și ajutorul lui Dumnezeu, de ce trebuie să fim noi nemulțumiți?

¹ Nu vă răzbunați singuri, iubiților, ci lăsați loc mâniei (lui Dumnezeu), căci scris este: „A Mea este răzbunarea; Eu voi răsplăti, zice Domnul” (Romani 12,19).

Fericirea se află în pacea sufletească, în liniștea sufletească și legătura cu Dumnezeu prin gânduri frumoase și prin rugăciune, care aduce Harul Dumnezeiesc în inimile noastre, în umilință și-n smerenie. Zice Domnul Iisus Hristos: „*Luați jugul Meu asupra voastră și învățați-vă de la Mine, că sunt blând și smerit cu inima și veți găsi odihnă sufletelor voastre*“ (Matei 11,29). Aceasta este asemănarea cu Domnul Iisus Hristos, prin smerenie și sfințenie. Să fie creștinul, permanent, blând și smerit cu inima și va avea odihnă și pace duhovnicească. Deci trebuie să ajungem la smerenia inimii duhovnicești nu numai smerenia gândului și a minții.

(Î): Cum putem să ne lepădăm de sine?

(R): Foarte simplu. Dacă știm că nu ne aparținem și nu suntem singuri, ci depindem de Dumnezeu, și dacă mai știm că numai cel ce se leapădă de sinele păcătos se apropie de Dumnezeu, atunci ce motiv avem noi să nu ne lepădăm de sine? Dacă Îl avem pe Dumnezeu în viața aceasta, suntem fericiți. Iar dacă nu-L avem pe Dumnezeu, orice și oricât am avea, nimic nu avem. Să nu dorim nimic în viața aceasta decât pe Singurul Dumnezeu.

(Î): Cum să luptăm împotriva clevetirii?

(R): Cum să luptăm cu clevetirea? Putem lupta și prin tăcere. Dacă tăceam filozof eram. Nu mai pot cleveti, dacă nu mai vorbesc. Este imposibil să tac și să bârfesc pe cineva. Dar tăcerea nu numai cu gura ci tăcerea și cu mintea, și cu inima. Astfel arăt dragostea față de aproapele pe care nu vreau să-l clevetesc, nu vreau să-l ponegresc, să-i micșorez cinstea, ci dimpotrivă, să-mi arăt iubirea față de el, să-i fac numai binele. Tăcerea când te rogi este ca mierea. Cine tace bine face. Așa spun Sfinții Părinți: că am vorbit, mi-a părut și rău. Dar pentru că am tăcut – niciodată, și m-am îmbogățit. Prin rugăciune, pentru că astfel vine

Harul Dumnezeiesc în inima noastră. De câte ori am vorbit, m-am și păgubit.

(Î): Ce să facem, dacă avem liniște sufletească și apoi vine îndoiala și scârba?

(R): Nu există ispită fără motiv. Scârba în ce sens? Întristare, descurajare? M-am scârbit de această viață. Ce să faci? Să faci voia lui Dumnezeu. Să nu căutăm nimic în această viață decât numai fapta cea bună, ca să fim împlinitori ai poruncilor dumnezeiești. Să-l avem pe Dumnezeu prezent tot timpul în viața noastră. Iar dacă ne smerim și ne rugăm, pe toate le putem face cu ajutorul lui Dumnezeu, cu foarte multă ușurință și mult spor. Dacă ne ținem de cele pământești, coborâm în iad. Dacă ne ținem de cele cerești, urcăm la Cer. Ne lepădăm de cele pământești, ca să dobândim pe cele cerești. Omul are trup și suflet. Sufletul trebuie să tindă către Dumnezeu Care l-a creat. Și sufletul urcă la Dumnezeu, dacă împlinim poruncile dumnezeiești și bisericești.

(Î): Ce să facem dacă mi-a scăzut râvna duhovnicească? Adică nu mai ajung în fiecare zi la Sfânta Biserică. Parcă nu mă lasă cineva și mă ține pe loc să nu ies din casă.

(R): Trebuie să fac tot efortul ca să-mi depășesc neputințele și ispitele diavolești. Acel cineva care te ține să pleci la Biserică este diavolul. Te smerești, te pecetluiești cu Preasfânta Cruce și te rogi: Doamne, ajută-mă! Doamne, scapă-mă! Mă rog acasă, mă rog pe drum și mă rog și în Biserică. Dacă nu poți face ceva, te străduiești până când poți face. Precum omul muncește și se străduiește din greu să dobândească cele materiale, tot așa trebuie să se străduiască pentru cele duhovnicești. Dar bineînțeles numai prin smerenie și umilință. Ne defăimăm pe noi datorită păcatelor, în fața lui Dumnezeu ca să ne laude

îngerii și să ne ajute. Nu punem meritele lui Dumnezeu ca fiind ale noastre. Am făcut milostenii, am ajutat pe cei bolnavi... Mă laud eu pe mine însumi parcă eu aș fi putut face aceasta fără ajutorul lui Dumnezeu. Laudă-mă, gură, că îți voi da friptură. Dumnezeu a lucrat prin noi. Dacă Dumnezeu lucrează prin noi, ne mântuim, iar dacă facem voia noastră – pierim.

(Î): Ce să facem dacă avem gânduri de îndoială față de duhovnic? Cum putem ști dacă este duhovnicul care ne ajută la mântuire?

(R): Duhovnicul care ne povățuiește spre mântuire ne învață cum să ne luptăm cu patimile și păcatele și să ne despătimim și ne dă învățătura cea bună și mântuitoare, este un bun cunoscător al tainelor mântuirii. De unde observăm acest lucru? Avem încredere în sfaturile Sfinției Sale și avem spor duhovnicesc pe calea mântuirii și a despătimirii. Dacă nu avem încredere, nu mai putem spori, pentru că o mare piedică pe calea mântuirii este îndoiala. Iar dacă socot că nu mă pot mântui cu un anumit duhovnic, cer binecuvântarea să merg la alt duhovnic, mai sporit, care să mă ajute după râvna și dragostea mea.

Astfel, un creștin vrea să facă mai multă pocăință. Altul vrea să se roage mai mult, altul să postească mai mult. Altul vrea să se spovedească des, chiar în fiecare zi, și să se împărtășească des. Deci fiecare se va duce la duhovnicul acela de care se va folosi mai mult și va putea spori duhovnicește. Nu o să se ducă la duhovnicul care nu-l va ajuta să sporească duhovnicește după darurile pe care le are de la Dumnezeu. Pentru ce a venit Domnul și Mântuitorul nostru Iisus Hristos? Ca să ne mântuiască, să ne ajute cu Harul Său prezent în Sfintele Taine să sporim duhovnicește și să ne unim încă din această viață duhovnicește cu El. Și acest lucru se realizează în mod deosebit prin Sfânta și Dumnezeiasca Împărtășanie.

Cum putem noi să ne apropiem și să ne unim cu Dumnezeu, dacă fugim de Dumnezeu, de Sfintele Taine? Dacă socotim că suntem nevrednici, să ne facem vrednici. Să ne străduim cu smerenie să împlinim cele ce ne ajută să ne împărtășim cu Sfintele Taine. Primii creștini se împărtășeau zilnic. Erau vremuri de mare prigoană și se împărtășeau în catacombe. Erau prinși de ostașii păgâni și duși în arenă pentru a fi mâncați de fiare sălbatice, sau schingiuiți și arși în foc. Pentru ce se jertfeau? Pentru că vroiau să fie uniți cu Mântuitorul Iisus Hristos aici pe pământ și-n veșnicie.

Numai cel care este unit aici pe pământ cu Domnul Iisus Hristos va fi unit și în veșnicie. Dacă stau și mă lenevesc și dormitez și nu mă duc la Biserică în Duminică și-n sărbători, nu ajung în Împărăția Cerurilor. Astfel nu mă îngrijesc de mântuirea sufletului și de viața mea duhovnicească și de râvna de a mă apropia și de a mă uni cu Dumnezeu.

(Î): De ce?

(R): Toată săptămâna greșesc cu gândul, cu cuvântul, cu fapta, cu voie și fără de voie. Mor duhovnicește. Dacă Duminică particip la Sfânta Liturghie, Harul Dumnezeiesc se pogoară asupra noastră și ne curățește de păcate, ne înviază duhovnicește și ne dă putere ca și-n săptămâna următoare să mergem pe calea mântuirii. Numai la Sfânta Liturghie Mântuitorul nostru Se jertfește tainic la rugăciunea care se face de către preot la epicleză, și se pogoară Harul Dumnezeiesc peste credincioși și peste Sfintele Daruri care se prefac în Însuși Trupul și Sângele Domnului Iisus Hristos. Dacă nu participăm în această săptămână la Sfânta Liturghie, facem un pas spre iad. În următoarea săptămână la fel mai facem un pas spre iad și tot așa ne găsește moartea plini de păcate. Dacă nu ne rugăm neîncetat cum ne îndeamnă Sfântul Apostol Pavel, cu rugăciunea inimii, ca să avem mintea unită cu inima și simțirea

duhovnicească permanent la Dumnezeu, atunci nu avem legătură cu Dumnezeu. *Dacă vrea cineva să vină după Mine, să se lepede de sine, să-și ia crucea și să-Mi urmeze Mie* (Matei 16,24). Să se lepede de sinele cel păcătos și de cele pământești și să urmeze lui Hristos, nu numai la osanale, cântări și la bine și când asistăm la minuni dumnezeiești dar și în suferințe, în necazuri, în prigoniri și la moarte. Precum făceau mucenicii, alegeau moartea pentru Hristos, nu lepădarea de Hristos. Lăsau părinți, soție, copii, casă, avere și mergeau să mărturisească cu prețul vieții pe Mântuitorul Iisus Hristos. Iar noi, dacă vrem să ne lepădăm de această viață păcătoasă, să avem permanent pe Mântuitorul nostru Iisus Hristos în mintea și în inima noastră, să ne rugăm neîncetat, să ne spovedim, să ne împărtășim cu Hristos prezent în Sfintele Taine și atunci ne vom putea lepăda de toate cele pământești.

(Î): M-am confruntat cu anumite probleme sentimentale pentru o vreme îndelungată, căreia nici acum nu-i înțeleg în întregime sensul. Sunt împăcată în inima mea, nu mai simt nevoia să-mi revărs mânia împotriva mea pentru incapacitatea de a-mi controla toate atașamentele neînțelese. Cred că sunt în regulă, dar uneori persistă o neliniște care mai mult mă înspăimântă să nu cad în păcate din cele mai degradante. Nu cred că pot să mă iert în întregime. Ce să fac?

(R): Orice greșală este pasibilă de pedeapsă. Și dacă n-am avut râvna necesară ca să împlinesc cele duhovnicești, sigur că mă muștră conștiința și mă copleșește tristețea și chiar pot să mă urăsc. Dar această ură față de starea mea păcătoasă, fără fapte bune, nu primește răsplată de la Dumnezeu. Ura nu trebuie să fie față de mine, ci față de păcate și diavoli.

Iar dacă creștinul nu urăște păcatele nu se poate lepăda de ele. Păcatele și diavolii trebuiesc urâți. Când

vine un dușman spre tine, te împotrivești, îți aduni forțele și vrei cu ajutorul lui Dumnezeu să biruiești, învingi.

(Î): A fi căsătorit înseamnă a sluji mai mult celor materiale? Poate fi considerată căsătoria o fugă de viața duhovnicească?

(R): Odată cu venirea Domnului și Mântuitorului nostru Iisus Hristos avem și porunca desăvârșirii. Însă desăvârșirea poate fi atinsă atât de monahi cât și de creștinii căsătoriți și de către cei necăsătoriți tot prin lepădarea de sinele păcătos. Primind mai multe daruri dumnezeiești, dar având și mai multe și grele ispite, monahul desăvârșit va ajunge în ceata îngerilor.

Nunta creștină este Sfânta Taină, prin care un bărbat creștin ortodox și o femeie creștină ortodoxă se învoiesc în mod liber să trăiască împreună toată viața, pentru a naște și crește copii, a-i educa creștinește și a se ajuta reciproc pe calea mântuirii și primesc, prin preot, Harul Duhului Sfânt, care sfințește legătura lor și le ajută la atingerea scopului nunții.

Cei doi trebuie să păzească viața curată, toate posturile și să se împărtășească cu pregătire (post, împlinirea canonului de rugăciuni, metanii și milostenii, spovedanie...) cât mai des posibil. Eva a fost creată de Dumnezeu ca să-i fie ajutor lui Adam, nu ispită pentru a păcătui. Soții trebuie să se ajute amândoi, să se îndemne la bine pentru a se mântui.

Prin Sfânta Taină a Cununiei, soțul și soția devin un trup și un suflet, iar pe măsura curățirii inimii și a unirii lor duhovnicești în Hristos, vor avea aceleași gânduri, aceleași sentimente, aceleași dorințe bune și mântuitoare.

Creștinismul ortodox a ridicat unirea conjugală dintre soț și soție la nivel de Taină Dumnezeiască. La început, cei doi, care se vor uni, se simt atrași unul de către celălalt, se cunosc reflectându-se unul în celălalt, oglindindu-se

unul în altul, celălalt devine tu însuși, iar prin Sfânta Taină a Cununii devin unul, deși diferiți ca persoană.

(Î): Atunci de ce se supără, se ceartă, se bat și se despart creștinii ortodocși cununați religios?

(R): Pentru a se uni duhovnicește, soțul și soția trebuie să pună în lucrare Harul Sfintei Taine a Cununii, împărtășindu-se cu Harul Dumnezeiesc prezent în Sfintele Taine, stingând patimile și sădind în locul lor virtuțile. Dar până vor ajunge să fie uniți duhovnicește, se vor mai certa, se vor mai supăra, dar trebuie să se smerească, să ierte și să se împace ca să continue lupta pentru mântuire și desăvârșire. Însă puțini sunt cei care lucrează harul Botezului și Harul Sfintei Cununii.

Bărbatul are darul stăpânirii în sensul bun al lucrurilor. Prin darul stăpânirii el trebuie să gestioneze bine lucrurile, să conducă și să aibă responsabilitate. În familie el nu trebuie să stăpânească în sensul tiranic, ci prin dragoste, având grijă de fericirea soției și a copiilor. Însă de multe ori, bărbatul nu lucrează aceste daruri primite de la Dumnezeu.

După căderea protopărinților noștri, Dumnezeu îi spune Evei: **„atrasă vei fi către bărbatul tău și el te va stăpâni”** (Facerea 3,16). Femeia caută un sprijin în bărbat, nădăjduind că este stăpân pe situație. Din păcate, de cele mai multe ori, bărbatul dezamăgește așteptările femeii, pentru că nu este împlinită această stăpânire de sine.

Un soț înzestrat cu înțelepciune va dori întotdeauna să se sfătuiască cu soția lui înainte de a lua o hotărâre, beneficiind astfel de chibzuința ei; se vor învăța astfel unul pe celălalt și se vor stimula unul pe celălalt pe tărâm spiritual.

Am cunoscut creștini ortodocși căsătoriți care au ajuns la desăvârșire. Am avut un vecin Mihai Joja, care cu 20 de ani mai înainte și-a știut ceasul morții, și-a anunțat clipa când se va muta la viața cea veșnică. Și așa a fost, a adormit

Întru Domnul după Paști, în Miercurea din Săptămâna Luminată. A fost un creștin iubit de toți vecinii și străinii care veneau de multe ori la el să se folosească duhovnicește, văzându-l, blând și smerit. Era foarte, foarte milos-tiv. Oricine intra în casa lui primea milostenie. Avea o gră-dină mare de pomi fructiferi, gospodărie. Când mânca cu baba lui, Parasca, tăia oul în două. Se înfrâneau și mâncau o dată în zi. Mămăliga o făceau la amiază și lăseau să se răcească și apoi mâncau porții egale. La slujbele Bisericii era permanent prezent, spovedanie și Sfânta Împărțășa-nie deasă, săptămânală. Nu s-a certat niciodată cu nimeni. Erau vecini care se mai certau. Dracul îi zădărea și-i pornea spre mânie, ceartă, ocară și bătăi. Când se certau spuneau:

– Hai să mergem la badea Mihai.

Dar când ajungeau în fața bătrânului, Harul Dumnezeiesc alunga din ei pe draci, uitau cearta și se linișteau. Se uitau unul la altul și ziceau:

– Pentru ce am venit? Atâta blândețe avea și atâta bună-tate în suflet badea Mihai, încât, ajungând în preajma lui și văzându-i fața, dispărea orice supărare și răutate. Când te apropii de foc, te frigi. Dar când te apropii de un loc mai rece, te răcorești. Badea Mihai era bătrânul care te răco-rea de focul mâniei, a urii și a zavistiei. Vă spun un mare secret. După ce s-au căsătorit, au trăit toată viața în cură-ție, fără a avea legături trupești. Hainele lui de la nuntă erau puse în camera cea mare. Știa carte, dar când vorbea, vorbea numai din Sfânta Scriptură, fiind luminat de Harul Duhului Sfânt. Nu atât învățătura cât rugăciunea care aduce în inimi Harul Dumnezeiesc, ajută pe creștin să urce pe treptele desăvârșirii. Când prin rugăciune creș-tinul intră în comuniune cu Dumnezeu, Harul Dumnezeiesc luminează mintea și toate cele de folos spre mântu-ire se cunosc. Iar când mintea este întunecată de păcate, creștinul se tâmpește, tremură, nu știe ce să spună, se încurcă, nu-și aduce aminte, amestecă lucrurile și nu are

discernământ. Moșneagul acesta mergea numai duminica la Biserică. Și a venit și la el ceasul morții. Toată lumea știa că badea Mihai moare în data de. El a fost tot timpul bolnăvicios și stătea mai mult pe vatră, pe cuptor. Nu vă zic povești, ci din realitate. Ei, cu un an înainte de a muri, a primit putere de la Dumnezeu, fiind în vârstă de 87 de ani, cu patru ani de stat pe vatră de la 83 până la 87 de ani. Și în ziua în care a murit, a venit la Biserică și s-a spovedit și împărtășit. Dădea totul de pomană. Când postea, mânca niște mămăligă cu fierturi, zeamă de varză și mere coapte. A mers la vecini. Dintre unchii mei, erau patru dulgheri care-și făceau case, colaborând unii cu alții. Badea Mihai s-a uitat peste tot și a spus dulgherilor:

– Uite, aici nu este bine, nu-ți intră toate. Uite, pune fereastra aici la soare. Și deși erau meșteri buni toți, după ce analizau, spuneau:

– Are dreptate. Când îl întreba cineva ceva, nu răspundea imediat, cum vorbesc oamenii acum. Vorbesc fără să se roage și fără să gândească apoi se întrebă:

– Oare ce am spus?

Badea Mihai se ruga și după aceea dădea răspunsul. Iar dacă îl ascultai, era bine. Iar dacă nu-l ascultai, era rău. Așa era înainte obiceiul, ca să se smerească și să se roage lui Dumnezeu pentru a afla răspunsul la întrebări înainte de a hotărî și a face ceva.

După aceasta s-a dus acasă unde a ajuns pe la orele 18 și i-a spus nevastei:

– Parască!

– Ce-i Mihai?

Baba știa de ziua morții lui Mihai, dar și vecinii. De ce? Cu 20 de ani înainte de a muri, i-a spus:

– Parasca, îți spun ceva, dar este secret, să nu spui la nimeni nimic.

– Nu, Mihai.

– Uite, a venit un înger și mi-a spus că în anul cutare, pe data de, la ora de, o să mă mut la viața cea veșnică. Să nu spui nimănui.

– Nu, Mihai. După o oră, baba vroia să se consulte cu vecinii. Se duce la Eugenia, vecina de alături.

– Tu, Eugenio, îți spun un secret, dar nu spui la nimeni.

– Nu, Parasco.

– Uite ce spune moșneagul meu. Ce zici? O fi așa?

– Măi, știi eu? Poate să fie, poate să nu fie. Numai Dumnezeu știe.

– Te rog să nu spui la nimeni.

Dar până seara știa toată comuna. Sătenii aveau notată în calendar, data morții lui, pentru că era foarte iubit de lume pentru blândețea, pacea și dragostea lui. Nu deranja pe nimeni. Îi zice acum:

– Parasca, du-te acum și cheamă vecinii.

– Dar pentru ce?

– Tu nu știi?

– Cum, Mihai?

– Du-te. Baba a început să plângă. El avea niște opinci.

– Să nu plângi și să te vaiți. Să-ți pară bine că scapi de un moșneag ca mine. Du-te și cheamă-i și spune-le că trebuie să mă ierte.

Baba a început să plângă.

– Vai de mine că moare moșneagul! Oamenii ce au făcut? Erau foarte nedumeriți.

– Cum? Dar a fost acum o oră aici și era plin de viață.

Dar din curiozitate s-au dus toți. Era și un creștin iubit de tot satul. Acum să vă spun: A mers tata, mama, eu, frațele și sora. Aveam atunci 13 ani. Am fost în casa cea mare, am intrat printr-o bucătărioară și-n dreapta era ușa unde era camera cea mare. Am intrat acolo, unde erau niște bănci și într-un colț era o ladă. Acolo era toată averea lor. Și moșneagul spune:

– Mă iertați, poate v-am greșit cu ceva. A venit vremea ca să plec din viața aceasta, așa cum știți prea bine. Am o rugămintă, să aveți grijă de babă. Unii plâneau, alții zâmbeau, alții nu știau ce să zică. Între timp, vine un om de la 5 km, care vroia să vorbească cu moșneagul. Baba îi spune de afară:

– Vino mâine dimineață. Acum nu poate vorbi. Casa este plină de oameni. Dar moșneagul era văzător cu duhul și-i zise:

– Parască, nu-i mai spune să vină mâine. Cheamă-l înăuntru că omul are mare nevoie de bani. Vecinul intră în casă și-i spune:

– Badea Mihai, te rog frumos să-mi împrumuți trei mii de lei pentru că am mare nevoie. Moșneagul îi spune babei:

– la și dă-i banii.

Apoi îi spune omului:

– Dacă nu ți-o trebui vreodată, îi dai la babă. Iar dacă nu, să fie primiți de Dumnezeu. Dar Parasca nu vroia să-i dea banii și-i zise:

– Lasă să vină mâine dimineață. Badea Mihai îi spuse cu asprime:

– Parască, du-te în ladă și adă banii încoace, să-i dau eu cu mâna mea.

După ce i-a dat banii, omul i-a mulțumit și a plecat bucuros. Apoi badea Mihai i-a spus:

– Parască, să pui pe cineva dimineața să taie iarba și s-o dai la vecin pentru că are vacă și nu-i ajunge fânul. După aceasta moșneagul a cerut iertare de la toți, a făcut trei metanii cu fruntea la pământ, la cei 87 de ani ai lui, și a zis:

– Iertați-mă și Dumnezeu să vă ierte și aveți grijă de babă că rămâne singură.

S-a urcat în patul de scândură, cu fața în sus, s-a pecetluit de trei ori cu Preasfânta Cruce, s-a întors cu fața la perete și a adormit întru Domnul. A a treia zi, patru săteni au dus sicriul pe umeri ca să-l pună în carul cu boi pentru

a-l duce la cimitir. Cei doi din față se uitau din când în când în spate să vadă dacă nu cumva a căzut mortul, pentru că nu simțeau greutate pe umeri. Atât de ușor era trupul moșului. A fost un creștin căsătorit care și-a închinat viața Mântuitorului Iisus Hristos. Nu a știut nimeni că și-a păstrat fecioria în curăție, decât după moarte s-a aflat. Parasca era cu cinci ani mai tânără decât el, dar când a împlinit vârsta moșneagului, exact în aceeași zi, s-a mutat și ea la viața cea veșnică. Iată cum răsplătește Dumnezeu pe cel care duce o viață curată închinată lui Dumnezeu. Am mai avut binecuvântarea să mai cunosc și alți creștini care și-au sfârșit viața pământească în curăție și sfințenie.

Acum, în zilele noastre, pare imposibilă o astfel de viață creștină. Dar vreau să vă zic că astăzi cei mai mulți oameni sunt luptați de poftă și fac desfrânări, păcate peste fire, băutură, distracții, certuri, bătăi, hoții, ucideri, avorturi, și tot felul de nedreptăți și că acum este societatea lui antihrist. Nu vă mai uitați la televizor și internet pentru că este păcat. Dumnezeu vrea noi să ducem o viață duhovnicească, nu pentru trup, ci pentru mântuirea sufletului. În mănăstire, ori în lume trebuie să fii împreună cu Dumnezeu. Căci acela care face voia păcătoasă a trupului se duce în iad. Iar cei care au copii să-i crească creștinește ca să se mântuiască cu ei și părinții lor. Să fie credință și faptele credinței. Să aibă ore de rugăciune și citirea Sfintei Scripturi și a Vieților Sfinților cu toată familia, respect, înfrânare și post, participarea la slujbele bisericești în Duminici și Sărbători, spovedania și împărtășania deasă.

Badea Mihai, înainte de a începe lucru, se închina lui Dumnezeu, se pecetluia cu Preasfânta Cruce. La fel, după terminarea lucrului. Astăzi, pentru că nu mai este credință și faptele credinței, parcă ziua trece mai repede, omul aleargă și vrea să facă multe lucruri, este nervos și hămesit de patimi. Acum este luni, și nici nu știi când vine duminica, timpul trece foarte repede. Dar graba, strică

treaba. Cine se grăbește se păgubește. Tot lucrul trebuie săvârșit cu rugăciune, cu răbdare, cu credință și cu dragoste de Dumnezeu și de aproapele. „*Prin răbdarea voastră veți dobândi sufletele voastre*” (Luca 21,19). Să nu fiți nervoși. Nervozitatea duce la multe nenorociri: scandaliuri, bătaii, divorțuri și crime. Înainte oamenii trăiau peste 900 de ani. Astăzi, datorită păcatelor, acum se naște omul, îndată se îmbolnăvește și repede moare. Oriunde ar viețui creștinul, să facă totul în Dumnezeu, prin Dumnezeu și pentru Dumnezeu. Așa cum fac îngerii care laudă permanent pe Dumnezeu în Ceruri. Desigur că desăvârșirea o poate atinge oricine, în orice fel de viațuire (căsătorit, necăsătorit sau monah).

(Î): Ne-ați spus că trebuie să ne smerim, pentru a putea salva sufletele rătăcite. Este păcat să te căsătorești cu un om care se declară ateu?

(R): Este foarte mare păcat. De ce? Pentru că îți pierzi și tu credința. Te ceartă: Ce te duci la Biserică? Dai bani la popi! Te întâlnești cu iubitul tău? Ce cauți la Biserică? Este zi de odihnă. Hai să mergem la piață, la plajă, la restaurant, la neamuri să cheuim și să ne distrăm. Un soț care nu crede în Dumnezeu nu te lasă nici să te rogi, nici să postești, nici să te înfrânezi de la legături trupești, nici să aprinzi o candelă, nici să faci milostenie.

Sfântul Apostol Pavel spune să nu se despartă femeia credincioasă de soțul necredincios și că soțul necredincios se sfințește prin femeia credincioasă. „*Și o femeie, dacă are bărbat necredincios, și el binevoiește să locuiască cu ea, să nu-și lase bărbatul. Căci bărbatul necredincios se sfințește prin femeia credincioasă și femeia necredincioasă se sfințește prin bărbatul credincios. Altminteri, copiii voștri ar fi necurați, dar acum ei sunt sfinți*” (I Corinteni 7,13-14).

În aceste versete este vorba de altceva. Fie au fost necredincioși și unul dintre ei a devenit credincios și poate

ajuta cu ajutorul lui Dumnezeu să devină și celălalt credincios. Fie au fost credincioși și unul s-a lepădat de Hristos. Cel credincios îl poate ajuta pe cel necredincios să devină credincios. Dacă cineva se îneacă și vreau să-l salvez, dar observ că este mai puternic decât mine și mă trage și pe mine la adânc, îi dau drumul ca să-mi salvez viața.

Dumnezeu, numai pe cel care vrea să se mântuiască, îl mântuiește. Când cineva vrea să se mântuiască și te ascultă și dorește să se mântuiască, îl ajuți. Dar dacă se împotrivesc mereu și te trage și pe tine la păcate cum poți să te mântuiești?

Sunt multe femei creștine căsătorite pe care nu le lasă bărbatul să postească, să se înfrâneze, să meargă la Biserică, nici să se roage, nici să facă cruce, nimic din cele sfinte. Vine beat de la cârciumă, cu tutun, și vrea să aibă legături trupești cu soția, este nervos, o ceartă și o bate. Nu vreau să descurajez pe nimeni, dar femeia este cea mai necăjită. La serviciu să meargă, copiii să-i crească și să-i educe, mâncare să facă, rufe să spele, curățenie să facă în casă, să facă cumpărături și să stea înaintea bărbatului smirnă. Nu cumva să-l deranjeze, să-l supere și să nu-i împlinească toate poftele. În ziua de astăzi nu mai este respect, nu mai este cinste, nu se mai gândește la celălalt, nu se mai jertfește pentru celălalt. Fiecare caută numai interesul propriu. Lui i se cuvin toate. Celălalt poate să moară. El să trăiască bine. Aceasta este educația care o primește în familie, în școală și în societate în ziua de astăzi.

(I): Dacă se căsătorește o creștină ortodoxă cu un catolic este păcat?

(R): Ferească Dumnezeu de așa ceva! O creștină ortodoxă nu se poate cununa cu un catolic niciodată. Niciodată! Catolicii nu au nicio Sfântă Taină. N-au Har. Nici nu invocă venirea Harului Dumnezeiesc la Liturghia pe care o fac. Se uită și se închină la Papa. S-au mai dus prin țările

ortodoxe și prin Sfântul Munte Athos să omoare pe creștinii ortodocși, să le ia Bisericile și mănăstirile și să-i amăgească cu greco-catolicismul. Au făcut războaie și inchiziția ca să-i omoare și să-i supună pe cei care nu se închină lui. Se gândește ce indulgențe să mai vândă ca să facă rost de bani, și multe altele. Nici crucea n-o fac cum ne-au învățat Sfinții Părinți. Au scurtat Liturghia la 20-30 de minute ca să nu se plictisească la slujbe. Religia catolică este o profesiune din care dobândesc avantaje materiale, o viață îmbelșugată și o credință sociabilă. Nici Sfântul Botez nu-l săvârșesc ca ortodocșii, Taina Mirungerii o săvârșesc la 12 ani, și dacă mor până la 12 ani, nu pot să intre în Împărăția Cerurilor. Nu primesc deplinătatea Harului prin Taina Sfântului Botez și vai și amar de acel preot care botează astfel și vai și de părinții aceia care nu cer preotului să facă Botezul ortodox cum scrie la carte: prin citirea tuturor exorcismelor de la Botez, prin trei afundări în cristelniță și prin Taina Mirungerii. Copiii pot deveni îndrăciți, epileptici, slăbănogi și n-au minte. Dacă faci o casă și scoți câteva bârne, nu se surpă casa? Dacă ai o mașină și scoți două șuruburi de la orborele cotit, nu se strică motorul când îl pornești? Sau dacă la autoturism scoți 3-4 piulițe de la roți, nu sare roata și te răstorni? Trebuie să aibă toate prezoanele și piulițele ca să mergi în siguranță.

(Î): Mântuitorul nostru Iisus Hristos, în Predica de pe Munte a vorbit despre bărbatul care și-a construit casa pe stâncă dar și despre bărbatul care și-a construit casa pe nisip. Cum interpretați cuvintele Mântuitorului?

(R): Unde este formalitate se surpă totul. Dacă creștinul nu are credință ortodoxă – adevărată, înrădăcinată în inima lui, și când se roagă, nu se roagă cu adevărat. Tema adevărată este credința în Dumnezeu. Dacă viețuim în credința adevărată reușim în această viață și ne mântuim.

Dacă nu avem credința adevărată în Dumnezeu ca temelie, casa este făcută pe nisip și o dărâamnă apă – ispitele și necazurile din această viață. Și casa – viața noastră se risipește în zadar. Alții zic: Apoi de ce să mă mai rog? Uite că Dumnezeu nu mi-a ajutat. De ce să mă mai rog? Uite că sunt bolnav și nu m-am vindecat. De ce să mă mai rog? Mi-a murit porcul și vaca. Unde nu este credință, nu este nimic bun și mântuitor.

Cel ce crede cu adevărat, prin el Dumnezeu poate săvârși minuni.

(Î): Mama mea consideră că pierde timpul atâtea ore la Biserică. Nu-i place să merg la Biserică. A zis că o să-mi schimbe îmbrăcămintea și mă va lăsa o oră la 2-3 săptămâni să merg la Biserică. Cum trebuie să privesc acest lucru? Ca pe o mucenicie?

(R): Da. Dacă nu ascuți de mamă. Iar dacă ascuți de mamă în acest caz, te-ai lepădat de Dumnezeu. Dacă mama mă îndemnă să merg la Biserică și nu merg, este păcatul meu. Iar dacă eu vreau să merg, iar mama nu mă lasă, este păcatul ei. Deci nu o mai ascult. Trebuie să ascultăm mai mult de Dumnezeu decât de oameni.

Să nu ascultăm de satana și de slujitorii săi. Să ne lepădăm de satana și de cele pământești și să căutăm pe Dumnezeu. Și atunci merg, dar suport ceartă, ocară, batjocură, bătăi, prigoană... Sfântul Ioan Gură de Aur spune celor care suportă ocări, batjocură, bătăi pentru credința în Dumnezeu: „Voi sunteți fericiți, voi sunteți mucenicii de toate zilele”. Este mult mai ușor să-ți taie cineva capul și să mori într-o clipă ca mucenic, decât ani de zile să suferi boală, ocară, bătăi și prigoană pentru credința în Hristos. Pot să cer ajutorul duhovnicului și al altor oameni credincioși care au influență asupra mamei, să vorbească cu ei, să mă rog lui Dumnezeu, Maicii Domnului și tuturor Sfinților s-o „îmblânzească”.

Iar femeia, dacă vrea să meargă la Biserică și n-o lasă bărbatul, se duce la Biserică și suportă consecițele: bătăi, scandal și celelalte și rabdă pentru Hristos. Până la urmă și divorț, dar de Dumnezeu nu se desparte. De oameni pot să mă despart de un milion de ori, dar de Dumnezeu nu mă despart niciodată. Despărțirea de Dumnezeu este moarte duhovnicească, iar la sfârșitul vieții pământești este pogorâre în iad. Nu mai suntem vii, ci morți duhovnicește.

(Î): Preacucernice Părinte, care este cea mai puternică rugăciune și de ajutor în ispitele poftelor trupești?

(R): Întâi de toate trebuie să iubim pe Dumnezeu și să urâm păcatul. Cel ce nu urăște păcatele care-l duc în adâncul iadului acela urăște pe Dumnezeu. Poți ușor să scapi de ispitele trupești. Urând întâi și întâi păcatul. Nu mai vreau să păcătuiesc. Dacă am lupte păcătoase în trupul meu, postesc mai mult și mă slăbănogesc. Dacă mâncarea mă stârnește spre păcate, mănânc mai puțin. Cel ce vrea să nu-l lupte patimile trupești și să se poată și ruga, să mănânce seara puțin sau deloc. Sunt mulți care mănâncă numai seara și mănâncă până nu se mai pot ridica de pe scaun. Mâncarea multă aduce greutate în trup și boală și îmbolnăvește stomacul, ficatul, fierea, intestinalele, îngroașă sângele, crește colesterolul și tot trupul se îmbolnăvește. Deci înfrânare și rugăciune cu pocăință cât mai multă. Spovedanie deasă și Sfânta și Dumnezeieasca Împărtășanie. *Cel ce mănâncă trupul Meu și bea sângele Meu are viață veșnică, și Eu îl voi învia în ziua cea de apoi* (Ioan 6,54).

Vrem să ne apropiem de Dumnezeu cu vrednicie? Nu este om vrednic pe fața pământului să se Împărtășească cu Trupul și Sângele Domnului. Suntem oameni trupești, plini de păcate. Dumnezeu este Sfințenia Absolută. Cine poate crede că este vrednic să se împărtășească cu Hristos? Dar prin pocăință, smerenie și umilință, din mila și dragostea Domnului Iisus Hristos față de oameni, pentru ca să ne

putem mântui, ni se dăruiește prin Sfintele Taine. După ce hotărâm să părăsim păcatele și ne spovedim, atunci Dumnezeu ni se dăruiește cu milă și cu dragoste. Să venim la Dumnezeu precum fiul risipitor și vom fi primiți de Dumnezeu spre Împărtășire cu Însuși Trupul și Sângele Lui. Mai există și împărtășirea prin Harul Dumnezeiesc, care vine în mințile și inimile noastre prin rugăciune. De asemenea împărtășirea cu Dumnezeu prin Cuvântul lui Dumnezeu și orice faptă bună care se face cu binecuvântare.

(Î): Părinte simt respingere față de o persoană. Nu am nimic cu ea, dar pur și simplu evită să stea în preajma mea să-mi vorbească, pentru că fac păcate cu gândul, clevetesc. Ce să fac?

(R): Să fugi de păcate. Dacă întâlnești o piatră în cale și știi că te împiedici, atunci o ocolești. Iartă-mă și Dumnezeu să te ierte, și te depărtezi de persoana respectivă. Și mă întâlnesc cu cel care mă ajută să fiu mai bun și să mă mântuiesc.

(Î): Cum putem să dobândim pocăința?

(R): Prin osteneală și smerenie. Rugăciunea lui Efrem Sirul din Postul Mare: „Doamne și Stăpânul vieții mele: Duhul trândăvirii, al iubirii de multe și al grăirii în deșert, depărtează-l de la mine. Iar duhul curăției, al gândului smerit și al dragostei dăruiește-mi-l mie, slugii Tale. Așa, Doamne Împărate Ceresc, dăruiește-mi să-mi văd păcatele mele și să nu osândesc pe aproapele meu că binecuvântat ești în vecii vecilor.

Dumnezeule, milostiv fi mie, păcătosul!

Dumnezeule, miluiește-mă pe mine, păcătosul!

Fără de număr am greșit, Doamne, iartă-mă!” Amin.

Dumnezeu se află permanent în inima noastră și trebuie să fim atenți cum ne comportăm, cum gândim, cum vorbim și ce facem.

(I): Sora mea amână spovedania, dar postește. Este foarte rea. Ce pot face pentru mântuirea ei?

(R): Amână spovedania, dar postește? Hm! Face mâncare, dar nu mănâncă. Mai face și altă mâncare, dar nici pe aceea n-o mănâncă și moare de foame. Știți ce a făcut măgarul, că a murit de foame? A murit între două clăi de fân. Când se hotăra că mergea la o claie, se întorcea înapoi gândindu-se că este mai bună cealaltă claie. Când ajungea aici, se gândea să merge dincolo, că este mai bună cealaltă. Și atâta a umblat nehotărât, până ce a căzut jos și a murit de foame. Tot așa este și creștinul care se roagă, postește, dar nu îndrăznește să se spovedească și să se împărtășească. Această rușine și nehotărâre de a se spovedi este de la diavol. Când face creștinul păcate nu se rușinează și se laudă de știe tot „satul”, iar când este să se spovedească în fața preotului, care nu divulgă Taina Spovedaniei, îi este rușine, nu îndrăznește.

Ca și cum ar fi omul bolnav și s-ar uita la medicamente toată ziua, dar nu ar lua tratamentul fiindu-i frică de el. Sau trebuie să te pregătești pentru un examen și te uiți la carte, dar nu o deschizi să înveți, pentru că este prea greu. Ai să înveți altă dată. Mâine, poimâine, la anul și la mulți ani. Ce poate face pentru ea? Să se roage pentru ea și să fie un exemplu bun, moralizator. Să spună: – Hai cu mine să mergem la Biserică și să ne spovedim. Vino să ne rugăm împreună. Să-i spună sau să-i citească despre mari păcătoși care s-au pocăit și s-au mântuit. Și dacă ea își deschide inima și vrea să se mântuiască, va veni. Cu sila nimeni nu se poate mântui. Domnul nostru Iisus Hristos ne spune: „*Dacă vrea cineva să vină după Mine, să se lepede de sine, să-și ia crucea și să-Mi urmeze Mie*” (Matei 16,24). Nimeni nu se însănătoșește cu sila. Trebuie să vrea și să lupte pentru însănătoșire, pentru mântuire.

(Î): Ce se întâmplă cu păcatele care am uitat să le spunem la spovedanie?

(R): Ceea ce am uitat și mi-am adus aminte spun la următoarea spovedanie. În al doilea rând, la sfârșitul spovedaniei preotul spune: „acestea toate și mai multe și mai mari decât acestea am făcut: cu gândul, cu cuvântul și cu lucrul, cu știință, cu neștiință, cu voie și fără de voie, ziua și noaptea și pe față și întru ascuns². Și toate câte sunt scrise în catastifele iadului și ale dracilor de pretudindeni de la nașterea mea și până acum, pe toate le-am făcut. Și-mi pare rău și rog pe Dumnezeu să mă ajute să pun început bun”. După acestea duhovnicul dă canon și face dezlegarea de păcate. Nu este duhovnic bun cel care dă canoane multe și grele și îl duce pe creștin la deznădejde și la părăsirea Bisericii. Duhovnic bun este cel care se smerește, se roagă și Dumnezeu îl inspiră să dea canon după puterea fiecărui creștin și astfel salvează sufletele de la pierzare. Este bun duhovnicul care salvează de la înec și nu cel care îi mai dă cu ghioaga în cap să meargă în adânc.

Să vă spun un caz. A venit la mine o doamnă foarte mândră, din Elveția, care trecuse mai înainte pe la opt mănăstiri. Ea făcuse mai multe avorturi. S-a dus la spovedanie la un duhovnic din Banat, care i-a dat un canon foarte, foarte mic, așa cum se obișnuiește la preotul de mir, și a îndemnat-o spre pocăință. Ea a făcut tot canonul, iar preotul a dezlegat-o și a împărtășit-o de opt ori. Apoi a mers la o mănăstire în Mitropolia Iașilor și Bucovinei să se spovedească și să se împărtășească. Duhovnicul, aflând că a făcut avorturi, i-a dat canon să nu se mai împărtășească 3 ani, deși trecuseră 15 ani de când a făcut avorturile. A venit la mine plângând:

– Ce să fac ? Mă duc înapoi în Elveția între catolici, protestanți, budiști, musulmani și tot felul de antihriști și nu am preot unde să mă pot spovedi și împărtăși. Mă duc în lad.

² Am mâncat pe ascuns, am băut pe ascuns...